

Rejestracja i analiza sygnału EKG

R. Jurczak, U. Oleszek

Wydział Fizyki UW, Neuroinformatyka

3 grudnia 2015

Plan referatu:

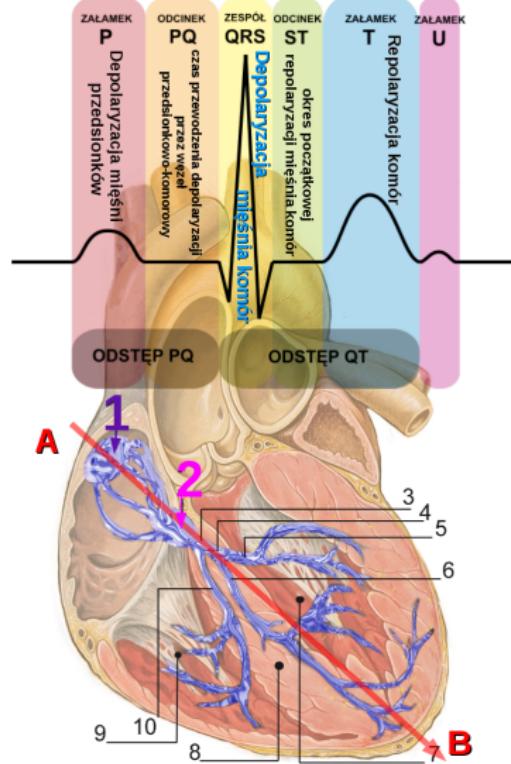
- ① Czynność elektryczna serca
- ② Wektorokardiografia w ujęciu Einthovena
- ③ Przebieg doświadczenia
- ④ Miejsce przyczepu elektrod i montaż
- ⑤ Wyniki pomiarów i analiza

Czynność elektryczna serca

Układ bodźcowróczo-przewodzący serca:

- 1 węzeł zatokowo-przedsionkowy
- 2 węzeł przedsionkowo-komorowy
- 3 pęczek Hisa
- 4 lewa odnoga pęczka Hisa
- 5 wiązka tylna lewej odnogi
- 6 wiązka przednia lewej odnogi
- 7 lewa komora
- 8 przegroda międzykomorowa
- 9 prawa komora
- 10 prawa odnoga pęczka Hisa

Rytm pracy serca powstaje w **węźle zatokowo-przedsionkowym** w prawym przedsionku. Potencjały czynnościowe, rozchodzące się przez pęczek Hissa i włókna Purkinjego, powodują skurcz przesionków. Skurcz komór odbywa się za pośrednictwem **węzła przedsionkowo-komorowego**, gdy pobudzenie z włókien Purkinjego dochodzi do wierzchołka serca (punkt B).

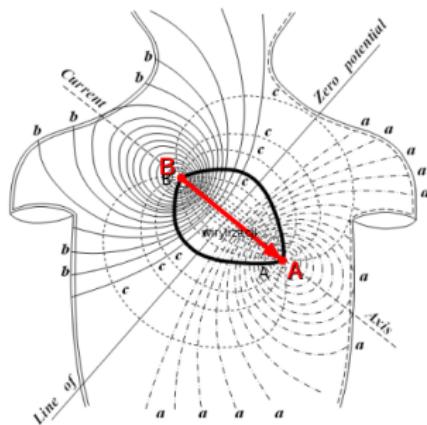

Wektorokardiografia w ujęciu Einthovena

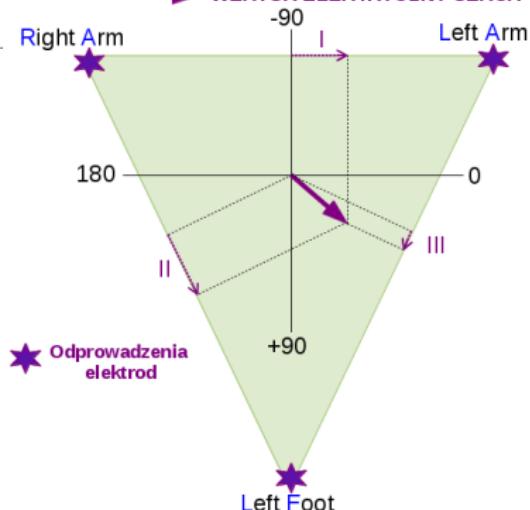
Założenie: Serce jest zmiennym dipolem elektrycznym

Włókna mięśniowe serca podczas skurczu tworzą mikroskopijne dipole.

→ GŁÓWNY KIERUNEK PROPAGACJI

→ WEKTOR ELEKTRYCZNY SERCA

b,a = linie izopotencjalne

c = teoretyczne linie przepływu prądu

Źródło: Wykład 2 „Sygnały bioelektryczne” Piotr Suffczyński
<http://brain.fuw.edu.pl/~suffta/SygnałyBioelektryczne/>

Einthoven → pomiar różnicy napięć:

$$I = LA - RA$$

$$II = LF - RA$$

$$III = LF - LA$$

Przebieg doświadczenia

- ① budowa ułada pomiarowego: połączenie komputera i biologicznego wzmacniacza różnicowego
- ② podłączenie do wzmacniacza i ciała człowieka
- ③ uruchomienie programu Svarog
- ④ testowanie pomiaru
- ⑤ pomiar sygnału referencyjnego i ze stymulacją; pomiar był wykonywany z czterech kanałów: elektrody bipolarnej, elektrody na prawej ręce, na lewej ręce, na lewej kostce (każdy kanał względem elektrody na brzuchu - "floating ground")

Miejsce przyczepu elektrod i montaż

0A - pływająca masa

1LA - elektroda monopolarna

2RA - elektroda monopolarna

3LL - elektroda referencyjna

4B - elektroda bipolarna

Wykonano pomiar napięcia różnicowego względem elektrody 0A.

W analizie danych zastosowano montaż Einthovena:

montaż I: 1LA – 2RA

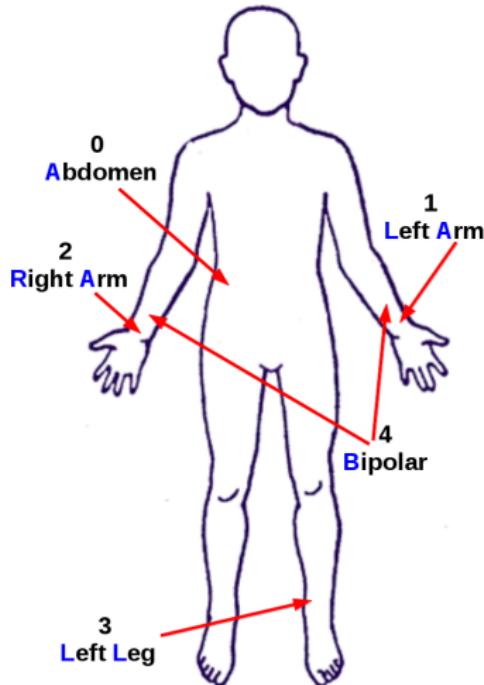
montaż II: 3LL – 2RA

montaż III: 3LL – 1LA

Oraz monaż z elektrodą bipolarną:

montaż

IV: 4B – 0A

Przygotowanie sygnału i uzyskiwanie wykresu EKG

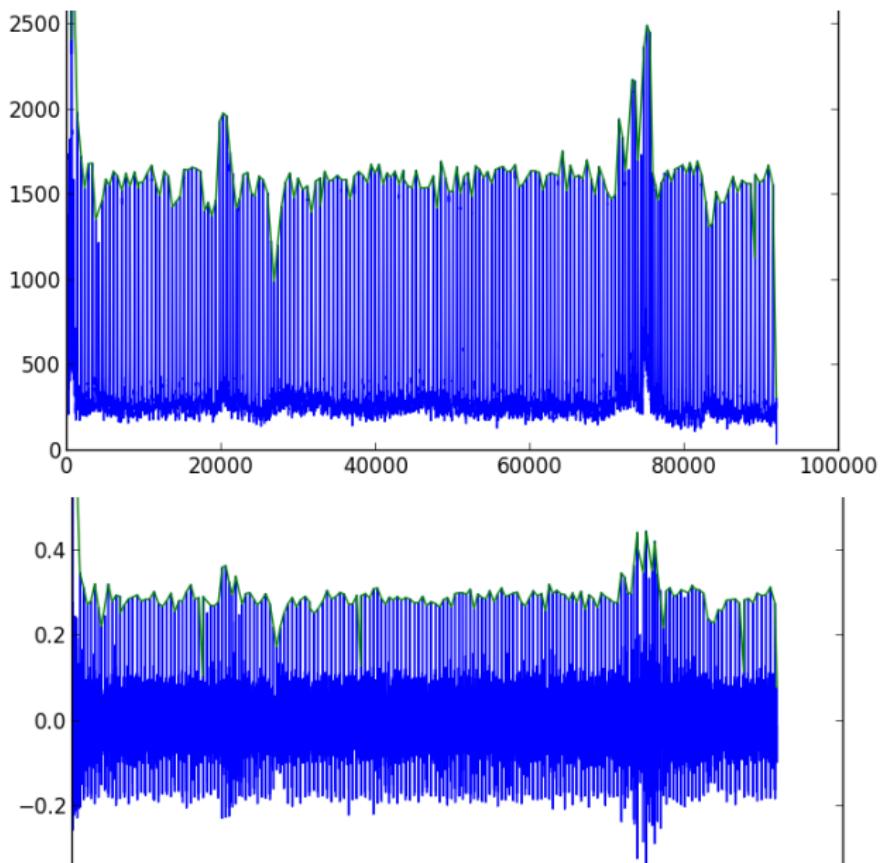
- Wczytanie czytego sygnału zapisanego w formacie .raw
- Rozdzielenie kanałów i wykonanie montaży
- Zastosowanie filtru górnoprzepustowego (Butterforda, o nieskończonej odpowiedzi impulsowej) o częstotliwości odcięcia równej 10 Hz

Metody analityczne

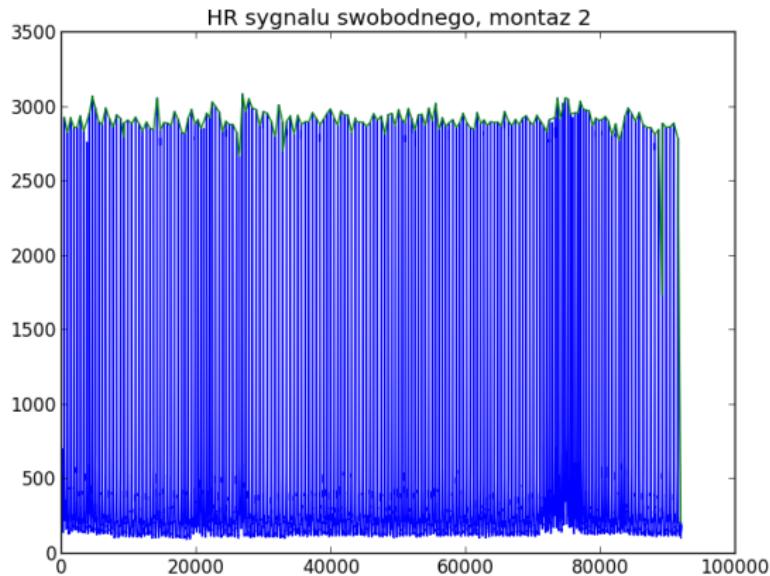
- Metoda 1: przepłynięcie funkcją uśredniającą sąsiadujące próbki (długość odcinka uśrednianego równa długości załamka QRS)
- Metoda 2: Wybranie sekundowego wycinka z sygnału i przepłynięcie nim licząc korelacje na całej długości sygnału

Kolejnym krokiem było szukanie maksimów uzyskanych na odcinkach sekundowych.

Metoda pierwsza

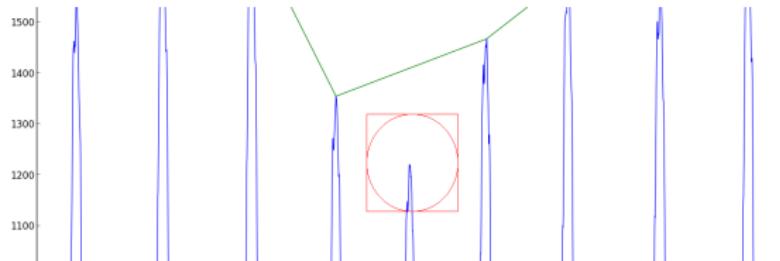

Metoda druga

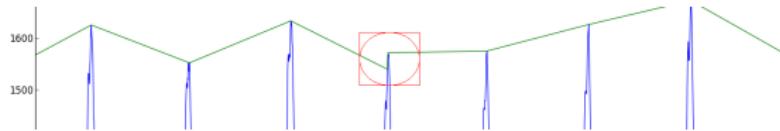

Wady obu metod

- Długi czas obliczeń
- Niektóre maksima są pomijane

- Pojawiają się trafienia false positive

- Wyniki liczbowe niezbyt zadowalające

Metoda trzecia

- Znalezienie wszystkich maksimów lokalnych
- Odrzucenie znajdujących się poniżej połowy maksymalnego
- Odrzucenie znajdujących się bliżej niż pół sekundy

Zalety zastosowanie trzeciej metody:

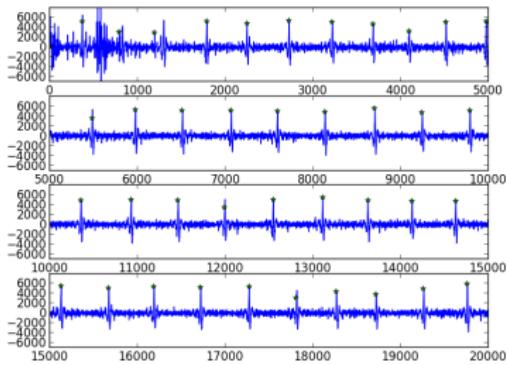
- Przyspieszenie obliczeń
- Brak pominiętych maksimów
- Brak trafień false positive
- Niezmienione wartości na krańcach sygnału
- Bardzo małe odchylenia standardowe na przeszukiwanych odcinkach

Wady:

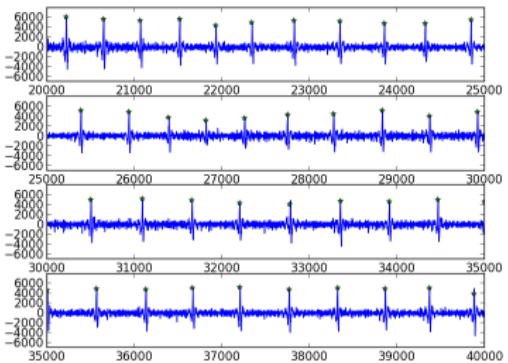
- czasem maksimum było niejednoznaczne, tzn. maksimum miało rozgałęzienie. Wtedy algorytm wybiera pierwszy z lewej...
- ...ale ma to znikomy wpływ na wynik

Wykres EKG swobodnego, montaż I

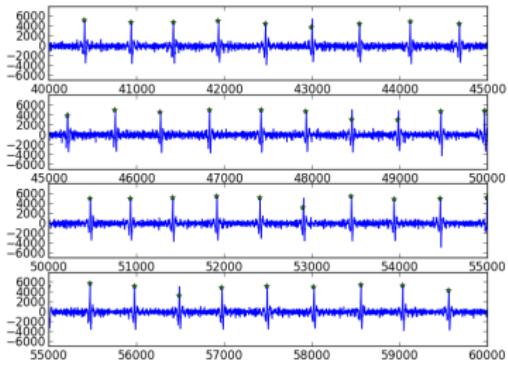
Wykres EKG swobodnego, montaż 1, strona 1

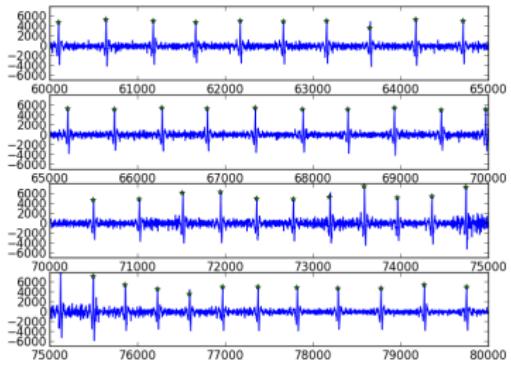
Wykres EKG swobodnego, montaż 1, strona 2

Wykres EKG swobodnego, montaż 1, strona 3

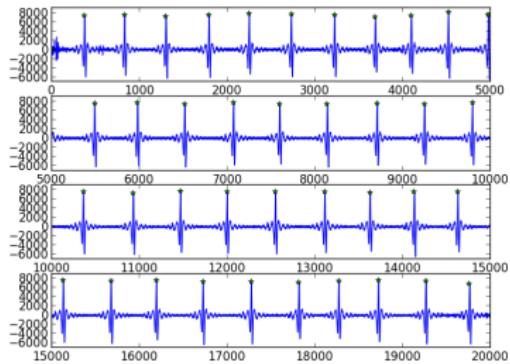

Wykres EKG swobodnego, montaż 1, strona 4

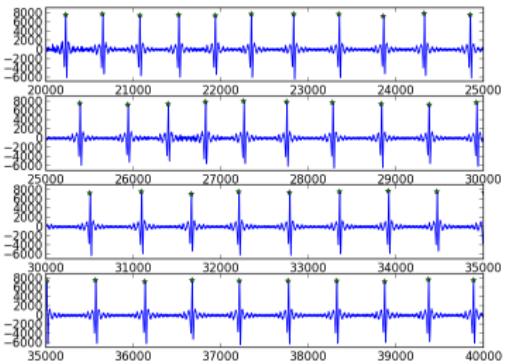

Wykres EKG swobodnego, montaż II

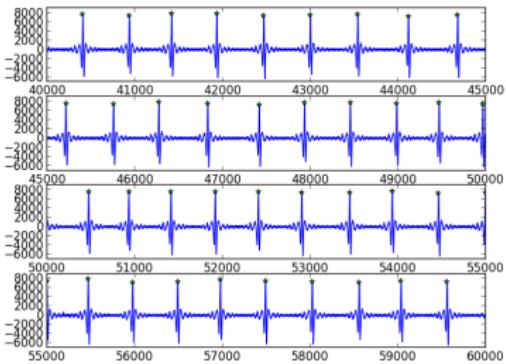
Wykres EKG swobodnego, montaż 2, strona 1

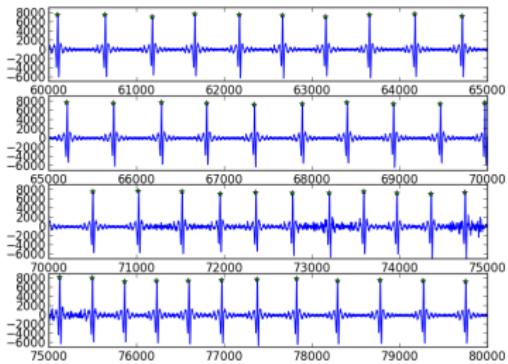
Wykres EKG swobodnego, montaż 2, strona 2

Wykres EKG swobodnego, montaż 2, strona 3

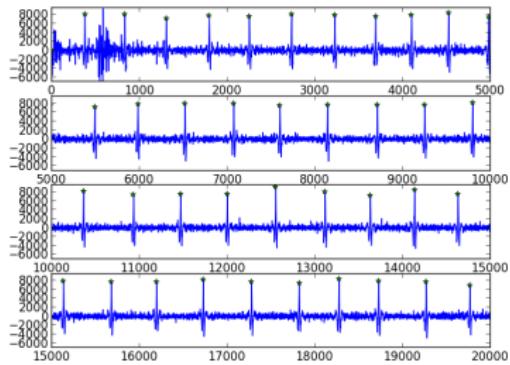

Wykres EKG swobodnego, montaż 2, strona 4

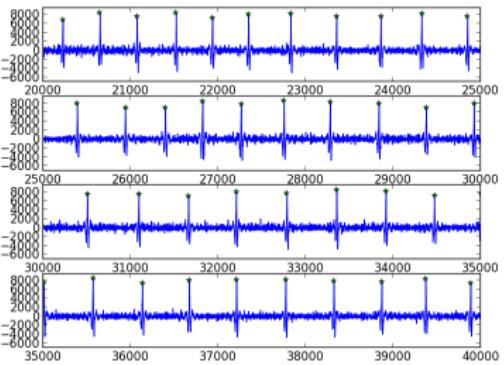

Wykres EKG swobodnego, montaż III

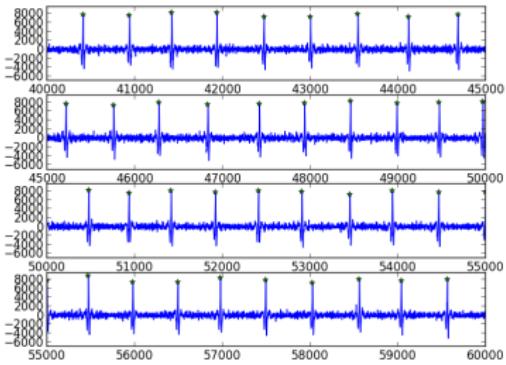
Wykres EKG swobodnego, montaż 3, strona 1

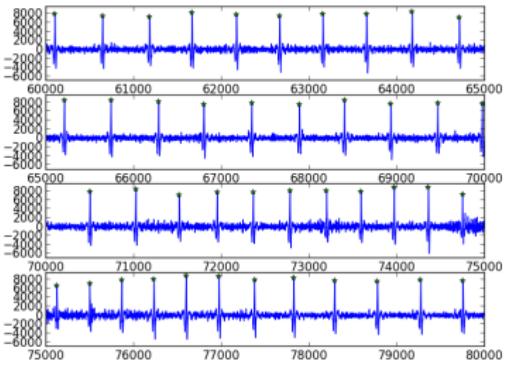
Wykres EKG swobodnego, montaż 3, strona 2

Wykres EKG swobodnego, montaż 3, strona 3

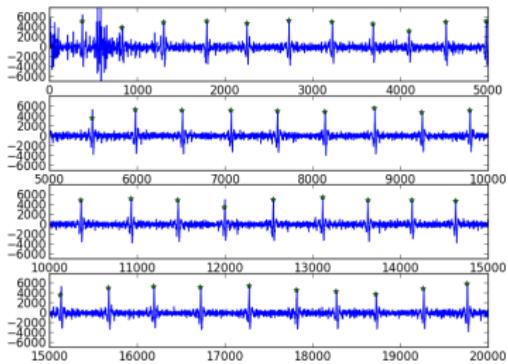

Wykres EKG swobodnego, montaż 3, strona 4

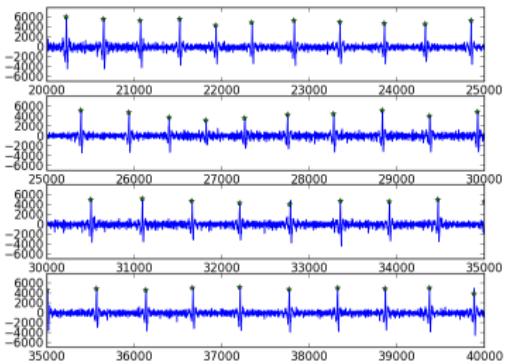

Wykres EKG swobodnego, montaż IV

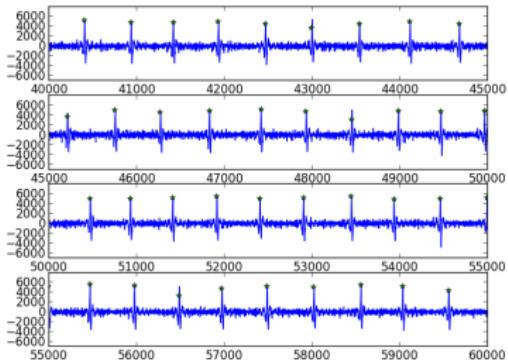
Wykres EKG swobodnego, montaż 4, strona 1

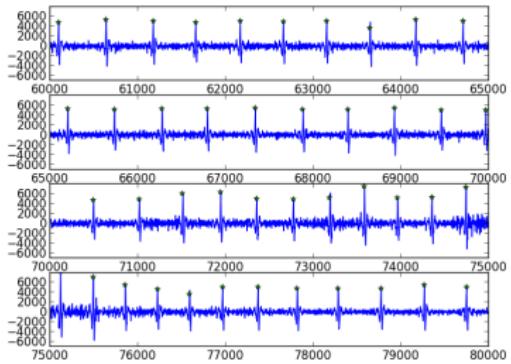
Wykres EKG swobodnego, montaż 4, strona 2

Wykres EKG swobodnego, montaż 4, strona 3

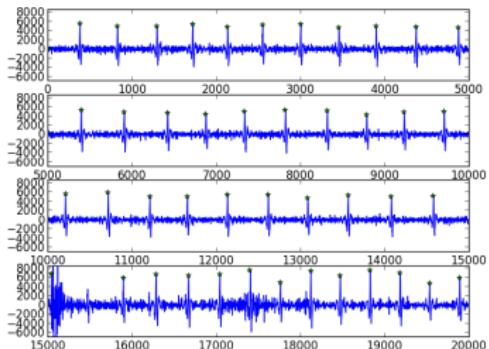

Wykres EKG swobodnego, montaż 4, strona 4

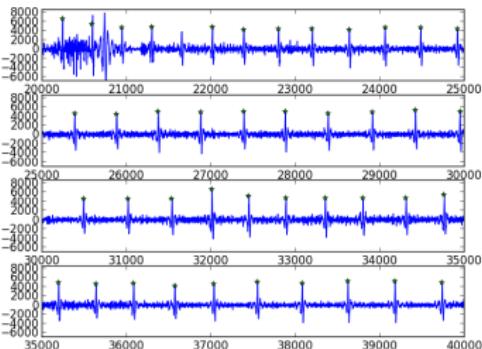

Wykres EKG pierwszego sygnału pobudzanego, montaż I

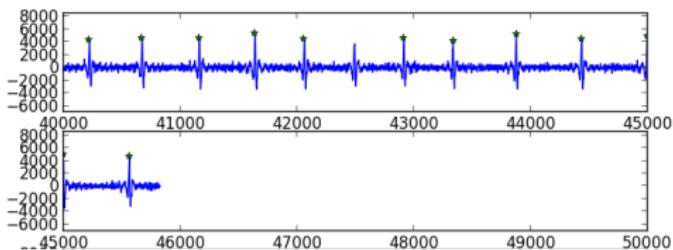
Wykres EKG pobudzanego 1, montaż 1, strona 1

Wykres EKG pobudzanego 1, montaż 1, strona 2

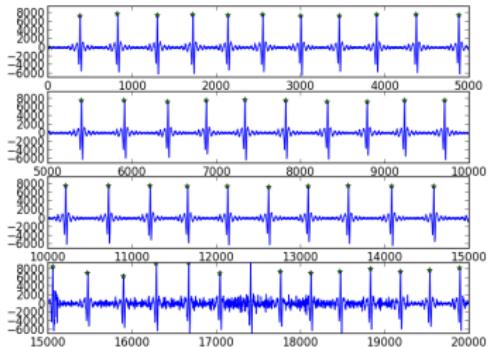

Wykres EKG pobudzanego 1, montaż 1, strona 3

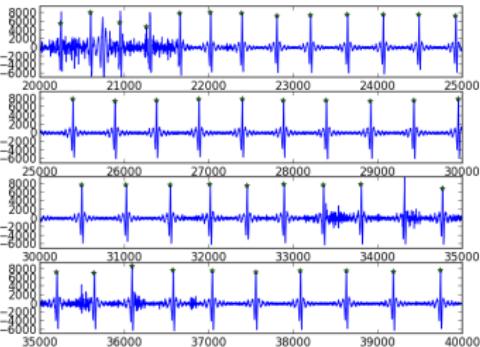

Wykres EKG pierwszego sygnału pobudzanego, montaż II

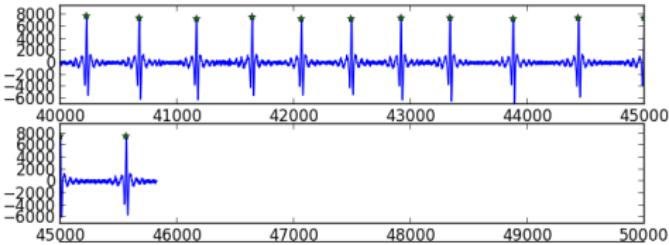
Wykres EKG pobudzanego 1, montaż 2, strona 1

Wykres EKG pobudzanego 1, montaż 2, strona 2

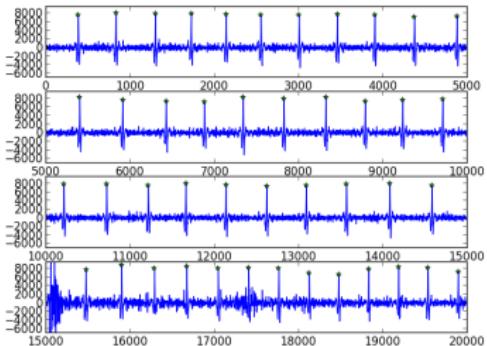

Wykres EKG pobudzanego 1, montaż 2, strona 3

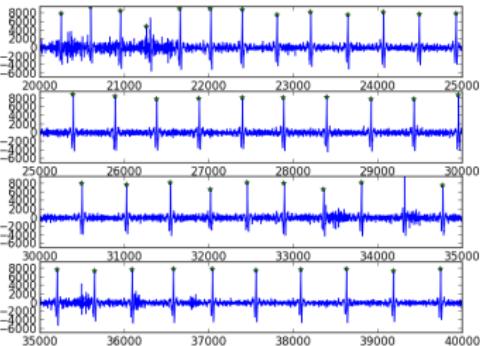

Wykres EKG pierwszego sygnału pobudzanego, montaż III

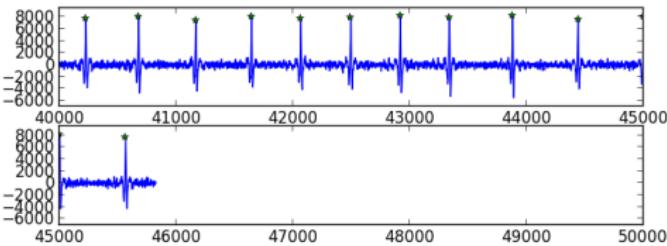
Wykres EKG pobudzanego 1, montaż 3, strona 1

Wykres EKG pobudzanego 1, montaż 3, strona 2

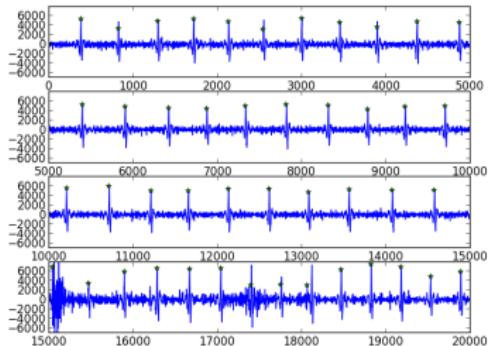

Wykres EKG pobudzanego 1, montaż 3, strona 3

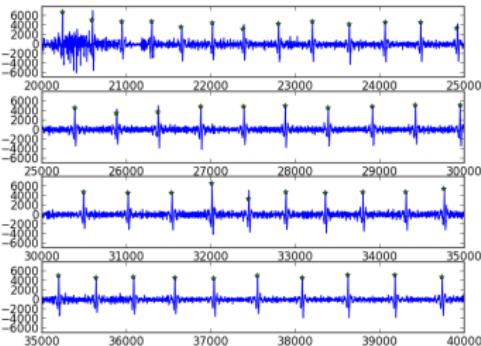

Wykres EKG pierwszego sygnału pobudzanego, montaż IV

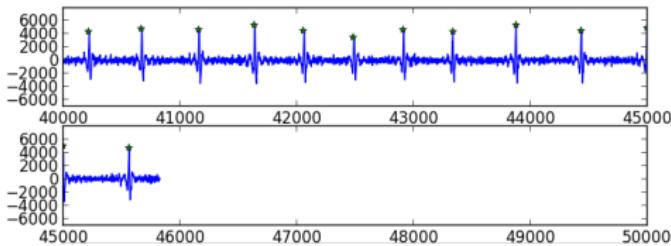
Wykres EKG pobudzanego 1, montaż 4, strona 1

Wykres EKG pobudzanego 1, montaż 4, strona 2

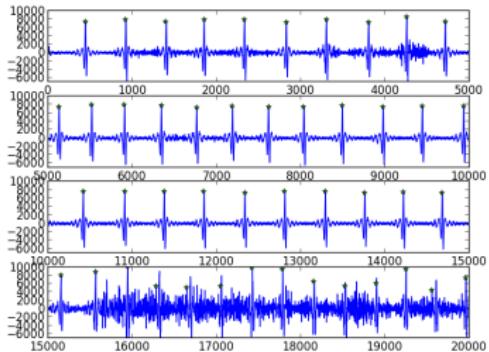

Wykres EKG pobudzanego 1, montaż 4, strona 3

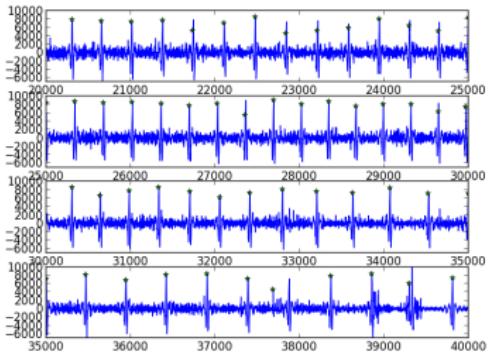

Wykres EKG 2 sygnału pobudzanego, montaż II

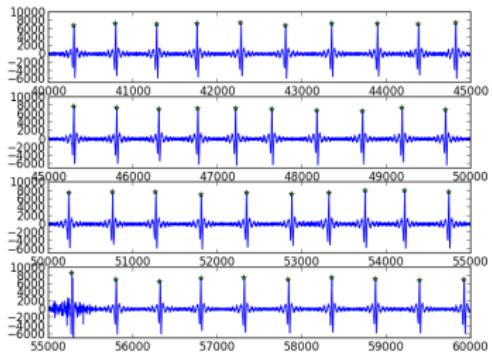
Wykres EKG pobudzanego 2, montaż 2, strona 1

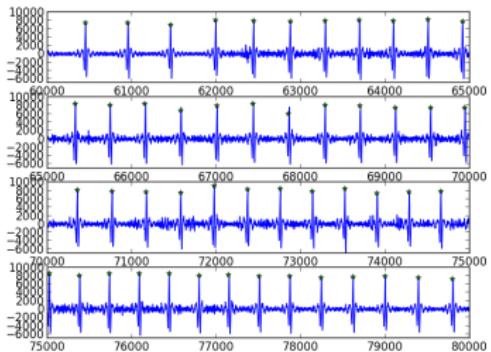
Wykres EKG pobudzanego 2, montaż 2, strona 2

Wykres EKG pobudzanego 2, montaż 2, strona 3

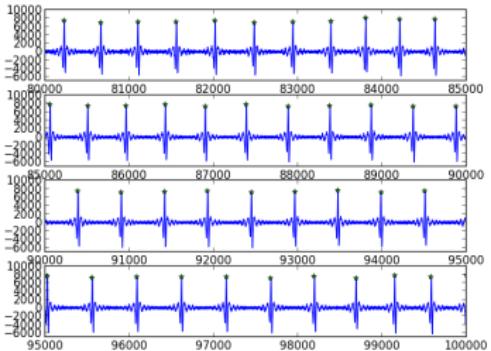

Wykres EKG pobudzanego 2, montaż 2, strona 4

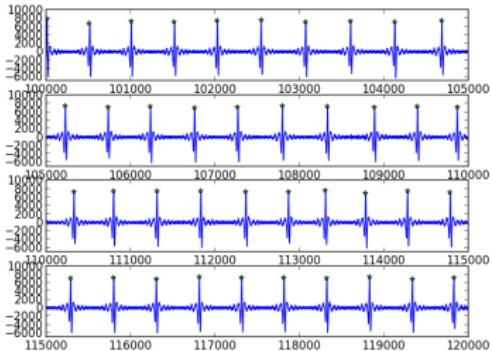

Wykres EKG 2 sygnału pobudzanego, montaż II

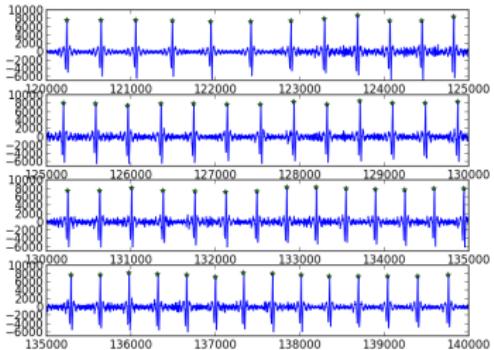
Wykres EKG pobudzanego 2, montaż 2, strona 5

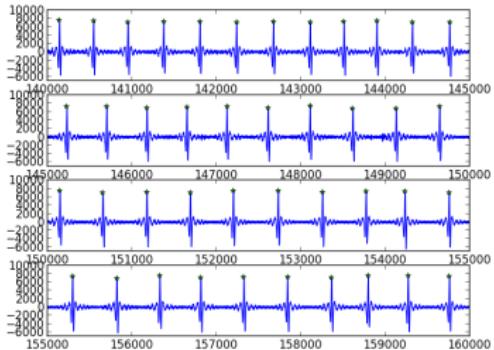
Wykres EKG pobudzanego 2, montaż 2, strona 6

Wykres EKG pobudzanego 2, montaż 2, strona 7

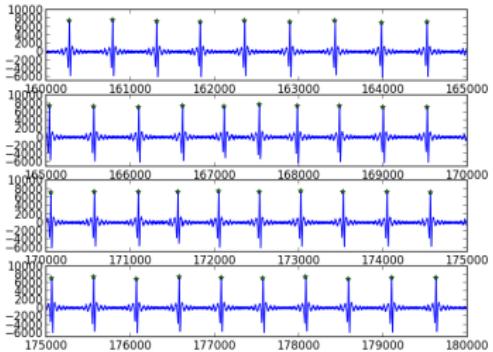

Wykres EKG pobudzanego 2, montaż 2, strona 8

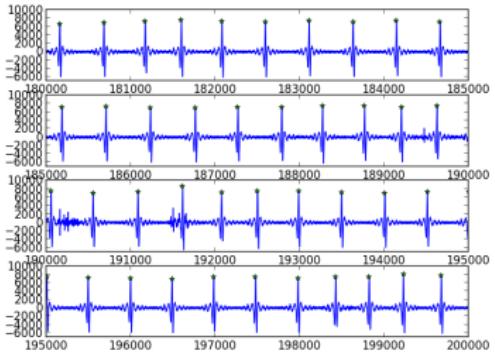

Wykres EKG 2 sygnału pobudzanego, montaż II

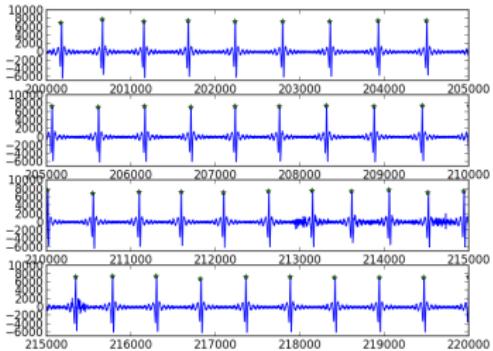
Wykres EKG pobudzanego 2, montaż 2, strona 9

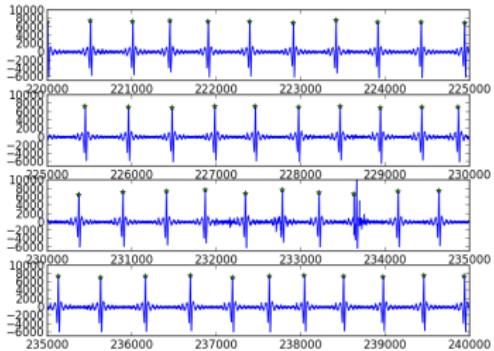
Wykres EKG pobudzanego 2, montaż 2, strona 10

Wykres EKG pobudzanego 2, montaż 2, strona 11

Wykres EKG pobudzanego 2, montaż 2, strona 12

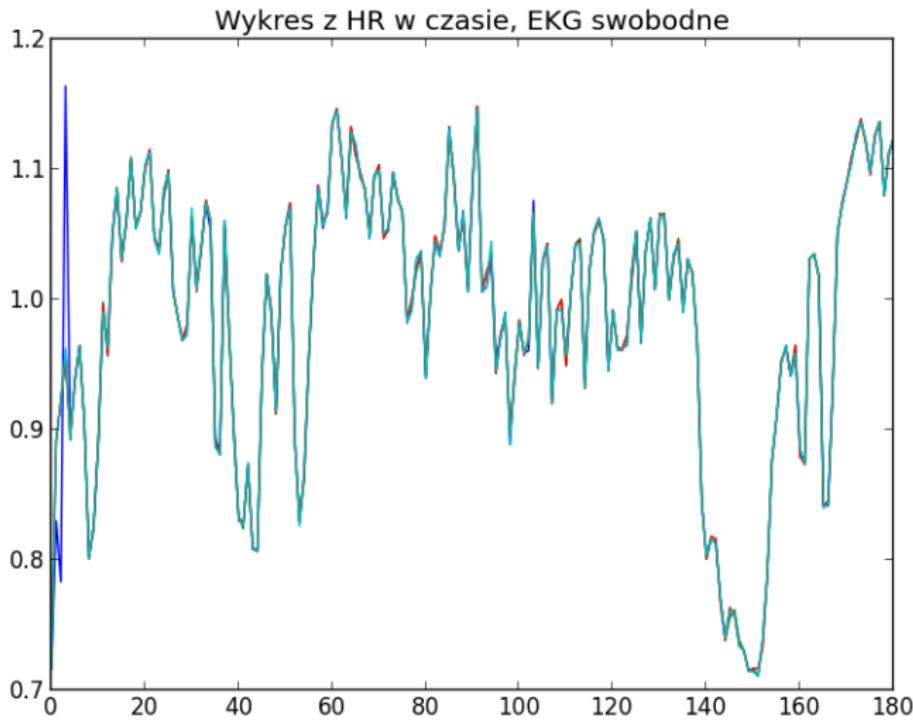

Heart rate

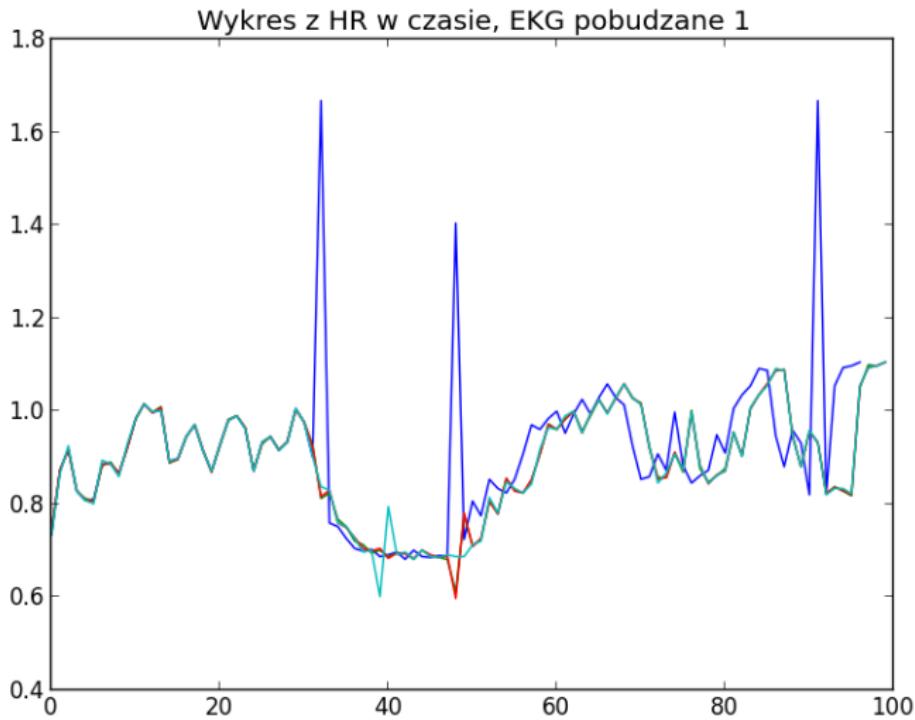
Heart rate - puls, czyli liczba wyczuwalnych uderzeń serca w ciągu minuty.

Tutaj wszystkie wykresy i wyniki liczbowe mówią o odległości pomiędzy uderzeniami serca na poszczególnym obszarze.

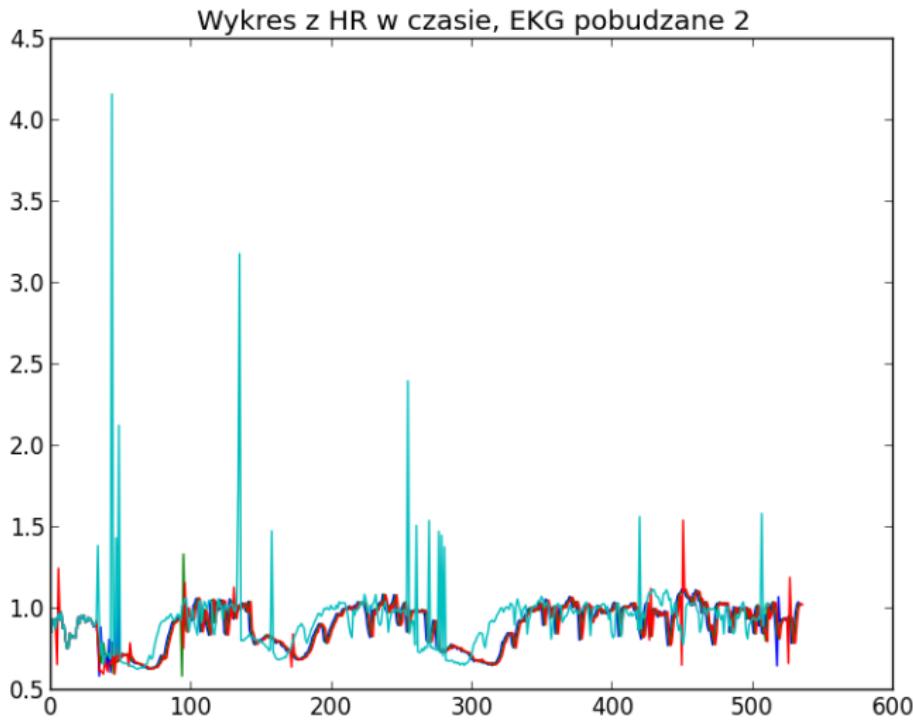
Heart rate sygnału swobodnego EKG

Heart rate pierwszego sygnału pobudzanego EKG

Heart rate drugiego sygnału pobudzanego EKG

Wyniki - EKG swobodne

- Cały sygnał:
  - montaż 1 - 0.986522 ± 0.107571 s
  - montaż 2 - 0.986555 ± 0.105274 s
  - montaż 3 - 0.986576 ± 0.105189 s
  - montaż 4 - 0.986522 ± 0.105502 s
- Odcinek niepobudzany:
  - montaż 1 - 0.999520 ± 0.095510 s
  - montaż 2 - 0.999566 ± 0.092729 s
  - montaż 3 - 0.999589 ± 0.092605 s
  - montaż 4 - 0.999520 ± 0.093036 s
- Śmiech:
  - montaż 1 - 0.76426 ± 0.03411 s
  - montaż 2 - 0.76406 ± 0.03407 s
  - montaż 3 - 0.76406 ± 0.03489 s
  - montaż 4 - 0.76426 ± 0.03411 s

Wyniki - EKG pobudzane 1

- Odcinek niepobudzany:

- montaż 1 - 0.93843 ± 0.13561 s
- montaż 2 - 0.91347 ± 0.10393 s
- montaż 3 - 0.91351 ± 0.10389 s
- montaż 4 - 0.91340 ± 0.10341 s

- Odcinek pobudzany:

- montaż 1 - 0.80260 ± 0.24552 s
- montaż 2 - 0.75677 ± 0.08813 s
- montaż 3 - 0.75677 ± 0.08804 s
- montaż 4 - 0.75677 ± 0.09350 s

Wyniki - EKG pobudzane 2

- Odcinek niepobudzany:
  - montaż 1 - 0.9474 ± 0.1251 s
  - montaż 2 - 0.9460 ± 0.1279 s
  - montaż 3 - 0.9434 ± 0.1335 s
  - montaż 4 - 0.9760 ± 0.1253 s
- Odcinek pobudzany 1:
  - montaż 1 - 0.6967 ± 0.1167 s
  - montaż 2 - 0.6794 ± 0.0376 s
  - montaż 3 - 0.6752 ± 0.0433 s
  - montaż 4 - 0.8454 ± 0.5907 s

Wyniki - EKG pobudzane 2

- Odcinek pobudzany 2:
  - montaż 1 - 0.7839 ± 0.0649 s
  - montaż 2 - 0.7909 ± 0.0716 s
  - montaż 3 - 0.7980 ± 0.0789 s
  - montaż 4 - 0.7989 ± 0.1258 s
- Odcinek pobudzany 3:
  - montaż 1 - 0.71113 ± 0.04001 s
  - montaż 2 - 0.71152 ± 0.04003 s
  - montaż 3 - 0.71250 ± 0.04007 s
  - montaż 4 - 0.77697 ± 0.14262 s

Bibliografia

- ① Materiały dydaktyczne dla studentów kierunku Zastosowanie Fizyki w Biologii i Medycynie, Uniwersystet Warszawski
- ② Slajdy z wykładu Piotra Suffczyńskiego
<http://brain.fuw.edu.pl/suffa/>, Uniwersystet Warszawski
- ③ Notatki własne z zajęć

Autorzy

Autorzy:

- Urszula Oleszek
- Rafał Jurczak

Dziękujemy za uwagę.

